

000 Nimiö ja hakemisto

 RDA-sovellusohje MARC 21 ; [Suomeksi](#) ; [Svenska](#); [\(Full Leader\)](#) ; [\(Full Directory\)](#)

- [Nimiö \(000\)](#)
  - [Kirjastojärjestelmän täyttämät merkkipakat](#)
  - [Kuvailijan täydentämät merkkipaikat](#)
    - [mp 05 - Tietueen tila](#)
    - [mp 06-07 - Tietueen tyyppi + tietueen bibliografinen taso](#)
      - [Mahdolliset 000/06-07 -yhdistelmät MARC 21:ssa](#)
    - [mp 17 - Koodaustaso](#)
      - [Varastokirjaston tietueiden käsittely](#)
    - [mp 18 - Luettelointisäännöt koodi](#)
    - [mp 19 - Moniosaisen julkaisun tietueen taso](#)
  - [Hakemisto](#)

Kiinteiden kenttien käytön peruseriaate

1. Nimiön merkkipaikka 06 Tyyppi määrittää aineistotyyppin mukaisen 008-kentän, johon valitaan tarvittavat koodit.
2. Ulkoasutiedot kerrotaan 007-kentässä, jota voi myös toistaa. Tätä ei tarvita painettujen monografioiden, sarja-aineistojen eikä esineiden kuvailussa.
3. 006-kentässä kerrotaan mahdollinen lisäinformaatio silloin, kun 008-kentän koodit eivät riitä (esim. e-kartta: 000/06 + 008 karttakoodit, 006 e-aineiston koodit). Moniviestimissä ja kokoelmissa kenttää tarvitaan myös eri osien kuvailuun.

Nimiö (000)

Huom! Melindassa kentän nimi on LDR.
Nimiön (000, LDR) kaikkia merkkipaikkoja on käytettävä.

Kirjastojärjestelmän täyttämät merkkipakat

Seuraavien merkkipaikkojen sisältö tulee automaattisesti kirjastojärjestelmissä:

- **00-04** - Tietueen pituus
- **09** - Tietueen merkistö
- **10** - Indikaattorien määrä
- **11** - Osakentäkoodin pituus
- **12-16** - Tietojen kantaosoite
- **20-23** - Kirjauskartta "Entry map"

Kuvailijan täydentämät merkkipaikat

mp 05 - Tietueen tila

Merkkipaikassa 05 Tietueen tila käytetään yleisimmin koodeja n = uusi ja c = korjattu, myös d = poistettu

mp 06-07 - Tietueen tyyppi + tietueen bibliografinen taso

Merkkipaikat 06 Tietueen tyyppi ja 07 Tietueen bibliografinen taso on aina tallennettava. Nämä koodit ovat pakollisia myös KITT-yhteistilaston kannalta.

- Kaikissa sähköisessä muodossa olevissa aineistoissa, joissa nimiön mp. 06 on muu kuin **m**, pitää olla kenttä 007 (007/00=c), jotta haun rajaus sähköisiin aineistoihin Voyagerissa toimisi. Koodia tarvitaan myös KITT-yhteistilaston kannalta.
- Kaikissa mikromuotoisissa aineistoissa pitää olla kenttä 007 (007/00=h), jotta haun rajaus mikromuotoisiin aineistoihin Voyagerissa toimisi. Koodia tarvitaan myös KITT-yhteistilaston kannalta.

Aineistotyyppin valinta sisällön mukaan on yleisperiaate verkkoaineistolla. Tekstin ja multimedian välinen rajanveto on vaikeaa. Leaderin aineistokoodi m on tarkoitettu aineistolle, joka sisältää ohjelmia, pelejä, numeerista dataa tai multimediaa, missä mikään aineistotyyppi ei ole vallitseva. Linkit eivät vielä tee tekstijulkaisusta multimediaa.

Mahdolliset 000/06-07 -yhdistelmät MARC 21:ssa

000/06	000/07	008
a t	a c d m	BK
a	b i s	CR
g k o r	a b c d i m s	VM

p	c d i	MX
e	a b c d i m s	MP
f	a c d i m	MP
c i j	a b c d i m s	MU
d	a c d i m	MU
m	a b c d i m s	CF

mp 17 - Koodaustaso

Merkkipaikka 17 Koodaustaso on tärkeää tarkistaa kuvailun tasoa vastaavaksi, koska koodia käytetään esimerkiksi Melindan tuplakontrollissa. Melinda-kuvailun suositeltava taso on 4 = välitaso. Kansallisbibliografiatietueissa tasokoodina on täydellinen taso (tyhjämerkki). Koodia ei saa muuttaa Melinda-tietueessa, koska sen säilyttäminen on Kansalliskirjastolle tärkeä erityisesti tilastoinnin kannalta. Kansallisbibliografiatasoisen tietueen tunnistaa esimerkiksi siitä, että kentän 040 ISIL-tunnukseksi on FI-NL. Tässä sovellusohjeessa on vaihtuvamittaisten kenttien kohdalla ilmoitettu, ovatko ne ydinelementtejä tai muuten Melindassa käytettäväksi sovitut kenttiä.

- # - Täydellinen taso
Kansallisbibliografian taso. Täydellinen MARC-tietue, kuvailun kohde on ollut käsillä.
  - Fennica-tietueen taso. Tätä koodia ei saa muuttaa Melindassa. Muut kirjastot eivät voi käyttää tätä koodia.
- 1 - Täydellinen taso, kuvailun kohde ei ole ollut käsillä
Kuvailuun käytetyt tiedot on saatu muusta lähteestä kuin kuvailun kohteesta. Koodia käytetään pääasiassa takautuvassa konvertoinnissa, kun kaikki olemassa olevaa luettelointitietoa ei muunneta.
- 2 - Täydellistä tasoa niukempi, kuvailun kohde ei ole ollut käsillä
Kuvailuun käytetyt tiedot on saatu muusta lähteestä kuin kuvailun kohteesta. Koodia käytetään pääasiassa takautuvassa konvertoinnissa, kun kaikkea olemassa olevaa luettelointitietoa ei muunneta. Auktoriteettitiedot eivät ehkä ole ajan tasalla.
  - Melindassa eivät aktiivisessa käytössä. Tietuetta täydennettäessä muutetaan vastaamaan uutta tasoa.
- 3 - Vähimmäistasoa niukempi
Lyhyt tietue, joka ei täytä luetteloinnin vähimmäistason vaatimuksia.
  - Käytössä mm. Varastokirjaston primaariluetteloinnissa. Täydennettäessä muutetaan vastaamaan uutta tasoa.
- 4 - Välitaso
  - Melindan suositeltu kuvailutaso
- 5 - Osittainen (alustava) taso
Tietue, jota luetteloiva organisaatio ei pidä lopullisena (esim. auktoriteettitiedot eivät ole vahvistettuja muotoja tai tietue ei täytä kansallisen tason luettelointivaatimuksia).
  - Käytössä mm. Fennica-tietueissa, joissa ei vielä ole sisällönkuvailua. Täydennettäessä tietuetta koodi muutetaan vastaamaan uutta tasoa.
- 7 - Vähimmäistaso
Tietue, joka täyttää vähimmäistason vaatimukset ja jota luetteloiva organisaatio pitää lopullisena. Auktoriteetit ovat vahvistettuja.
  - Täydennettäessä tietuetta koodi muutetaan vastaamaan uutta tasoa.
- 8 - Ennakkotieto
  - Käytössä Melindassa, täydennettäessä muutetaan vastaamaan uutta tasoa.
- u - Tuntematon
Käytetään lähetettävissä tai vastaanotettavissa tietueissa korvaamaan paikallista koodaustasoa silloin kun sopivaa koodaustasoa ei pystytä määrittämään. Koodia u ei käytetä uusissa tai päivitettyissä tietueissa.
  - Täydennettäessä tietuetta koodi muutetaan vastaamaan uutta tasoa.
- z - Soveltumaton
Koodaustason käsite ei sovellu tietueelle.
  - Käytetty joissain vanhoissa Fennica-tietueissa, täydennettäessä muutetaan vastaamaan uutta tasoa.

Tietuetta täydennettäessä koodi muutetaan vastaamaan uutta tasoa:

- Kun ennakkotietueen tai muuten matalamman tason tietueen kuvailu täydennetään kansallisen tason kuvailuksi (koskee myös Fennican ennakkotietueita), tietueen tasokoodi muutetaan tasoon 4.
- Jos verkkoinneisto on pakko kuvailuaineistoa näkemättä, merkitään tasokoodiksi 5. Mikäli verkkoinneisto on käsillä ja tarkistettavissa, merkitään tasokoodiksi 4, kun kuvailu on valmis.
- Valmis tietue Melindassa on yleensä tasoa 4, lukuun ottamatta Kansallisbibliografian tietueita, joissa tasokoodi on täydellinen eli #. [Lue lisää tasokodeista.](#)

Varastokirjaston tietueiden käsittely

- Varastokirjasto käyttää primäärikuvailussa tasokoodia 3. Tämä koodi on viesti toisille kuvailijoille, että tietue ei välttämättä ole tasoa 4, vaikka Varastokirjaston kuvailussa pyritäänkin siihen. Varastokirjaston kuvailemat primääritietueet eivät aina sisällä kaikkia ydinelementtejä, mikä johtuu Varastokirjaston kielten/tieteenalojen laajasta kirjosta sekä yksittäisen tietueen käsittelyyn käytettävissä olevasta ajasta, siksi tason 3 käyttäminen koetaan hyväksi viestiksi toisille kuvailijoille.
- BookWhere-pöytäkirjassa Varastokirjasto jättää tasokoodiksi 4, koska BookWhere-pöytäkirjat tietueet tallennetaan mahdollisimman laajoina. Mikäli tietuetta tallennettaessa tulee virheilmoitus, jonka korjaaminen vaatii tarkempaa syventymistä esim. sisällönkuvailuun, ko kenttä poistetaan.
- Varastokirjaston tietueita saa täydentää -> mikäli täydennys muuttaa tietueen tasolle 4 tai kansallisbibliografiassa #, tee muutos tasokoodiin
- Kun tietue on primäärikuvailtu Varastokirjastossa, kentän 040 $\ddagger$ ISIL-tunnusta ei saa muuttaa, sillä merkintä on tärkeä Varastokirjaston tilastoinnin kannalta. Oman kirjaston ISIL-tunnuksen voi lisätä osakenttään 040 $\ddagger$ d. (Tarkempia ohjeita ISIL-koodeista kentässä 040).

mp 18 - Luettelointisäännöt koodi

Merkkipaikka 18 Luettelointisäännöt koodi on aina i = ISBD-välimerkitys

mp 19 - Moniosaisen julkaisun tietueen taso

Merkkipaikka 19 Moniosaisen julkaisun tietueen taso jätetään tyhjäksi yksiosaista monografiaa kuvailtaessa. Tällä koodilla voidaan tarkentaa moniosaisten julkaisujen kuvailutasoa.

Hakemisto

Hakemisto muodostuu järjestelmissä automaattisesti.
